

Enheten för region mitt
Peter Johansen, 010 – 730 9905

Projektrapport – Nollvision 2018–2022

1. Sammanfattning

I denna rapport redovisas tillsynsinsatser som Arbetsmiljöverket har genomfört inom projektet Nollvision under perioden 2018–2022. Inspekterade branscher är verkstad, tillverkningsindustri, reparationsarbeten, magasinering samt bygg- och anläggning.

Arbetsmiljöverket har genomfört 7 737 inspektioner, varav 2 356 uppföljningar. Bland arbetsgivarna har 8 av 10 fått krav på åtgärder av brister i arbetsmiljön. Det bekräftar att inriktningen av inspektionerna samt valen av arbetsställen var rätt.

Vid våra inspektioner fann vi att få arbetsgivare följer våra regler om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär att det finns brister när det gäller rutinerna för undersökningar, riskbedömningar, åtgärder och kontroll av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Att ha ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete är helt avgörande för ett effektivt arbete med att förebygga risker i arbetsmiljön. Vi ser också brister när det gäller att systematiskt identifiera, undersöka och bedöma riskerna som kan uppstå i verksamheten, till exempel vid val och användning av arbetsutrustning.

I de flesta fall åtgärdade arbetsgivarna snabbt bristerna, och vi ser därför en konkret effekt av tillsynen för de arbetsgivare vi inspekterat.

Vi har också beslutat om över 60 omedelbara förbud när vi uppmärksammat ett arbete med omedelbar och allvarig fara för arbetstagares liv.

Vi utfärdade över 330 sanktionsavgifter och de vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att trycksatta anordningar inte varit kontrollerade.

2. Bakgrund

Regeringens arbetsmiljöstrategi för det moderna arbetslivet 2016–2020 beskriver att det ska gälla en nollvision mot dödsolyckor i arbetslivet. Ingen ska behöva dö till följd av sitt arbete. Konkreta insatser är nödvändiga för att förebygga arbetsolyckor som leder till skada eller död. För att åstadkomma konkreta resultat har arbetsmiljöverket genom tillsyn riktat insatser mot nedan beskriva riskutsatta områden:

Under projekttiden har följande tillsynsaktiviteter genomförts:

- Handhållna maskiner (2018–2019)
- Säkra stopp (2018–2019)
- Trycksatta anordningar (2018–2019)
- Mobila maskiner (2020–2022)
- Förebygg olyckor inom bygg och anläggning (2020–2022)
- Maskinsäkerhet (2020–2022)

3. Syfte, mål och avgränsningar

Att genom inspektion med fokus på verkstad, tillverkningsindustri, bygg, reparationsarbeten samt transport och magasinering kontrollera att arbetsgivare använder systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga olycksfall, tillbud och ohälsa. Med årsvisa inriktningsbeslut genomfördes tillsynsaktiviteterna.

Målet har varit att genomföra totalt cirka 5 000 inspektioner inom projektet.

4. Tillvägagångssätt – upplägg

För varje inspektionsaktivitet har ett förarbete gjorts med att ta fram stödmaterial, exempelvis checklistor, brist- och kravfraser för respektive aktivitet och gemensamma uppstartsmöten med de inspektörer som skulle delta i de olika tillsynsaktiviteterna.

Kontakter och dialog med parterna inom berörda tillsynsområden har genomförts. Kommunikationsaktiviteter som till exempel en nyhet och uppdaterad information på vår webbsida av.se, ett pressmeddelande och inlägg i sociala medier har initierats och genomförts i olika faser av projektet.

För att på bästa sätt stödja arbetsgivarna i sitt förebyggande arbetsmiljöarbete, och för att ge dem möjlighet att förbereda sig inför inspektionerna, utformades föransmälningar till arbetsgivare med tydliga uppgifter om vilka områden vi på Arbetsmiljöverket skulle inspektera. Bland annat innehöll de länkar till vår webbsida, digitala broschyrer och annat relevant stödmaterial.

Projektets tillsynsaktiviteter genomfördes med fysiska inspektioner på de olika arbetsställena. När pandemin covid-19 kom 2020 ställde vi om och började med distansinspektioner per telefon eller annan teknik. I slutet av 2021 började vi med fysiska inspektioner igen.

Huvudfokus för de olika tillsynsaktiviteterna framgår enligt nedan:

Handhållna maskiner 2018–2019

Arbetet omfattade att identifiera vilka arbetsutrustningar som var skadeorsakande samt kontrollera och inspektera arbetsplatser utifrån vad man kommit fram till.

Säkra stopp i tillverkningsindustrin 2018–2019

Tillsyn av att rutiner och maskiner uppfyller krav. Inspekterade anläggningar under perioder med omfattande driftstopp.

Trycksatta anordningar 2018–2019

Tillsyn och kontroll av trycksatta anordningar enligt AFS 2017:3. Detta är en tillsyn initialt för att implementera den nya forskriften gälla trycksatta anordningar på arbetsmarknaden.

Mobila maskiner 2020–2022

Genom tillsyn av arbetsfordon och andra mobila maskiner kontrollerade man att arbetsgivare använder systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga olycksfall, tillbud och ohälsa.

Förebygg olyckor inom bygg och anläggning 2020–2022

Att genom inspektion av små och medelstora bygg- och anläggningsföretag kontrollerade man att arbetsgivare använde systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga olycksfall, tillbud och ohälsa. Särskilt fokus var mot stress och arbetsbelastning.

Maskinsäkerhet 2020–2022

Att genom inspektion kontrollera att arbetsgivaren på arbetsställen som har maskiner och processutrustning för bearbetning samt framställning av produkter inom tillverkning och livsmedelsindustrin använder systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga olycksfall, tillbud och ohälsa. Genom tillsyn även initiera marknadskontrollärenden.

5. Resultat

Målet har varit att genomföra totalt cirka 5 000 inspektioner inom projektet. Vi har totalt inspekterat 4 934 arbetsställen och genomfört 7 737 inspektioner, inkluderat 2 356 uppföljningar.

Under insatsen har 8 av 10 arbetsgivare fått ett inspektionsmeddelande (totalt 4 068 stycken) med bristbeskrivning och krav på åtgärder. Det bekräftar att inriktningen av inspektionerna samt valen av arbetsställen var rätt.

Arbetsmiljöverket konstaterar att arbetsgivarna i hög grad har åtgärdat bristerna som identifierades vid inspektionerna. Vår bedömning är därför att inspektionerna bidragit till att minska arbetsmiljöriskerna för arbetstagare som arbetar inom verkstad, tillverkningsindustri, reparationsarbeten, magasinering samt bygg- och anläggning och att de ökat kunskaperna om det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktuella arbetsmiljörisker hos de vi har inspekterat. Ökade kunskaper om systematiskt arbetsmiljöarbete och arbetsmiljörisker ger förutsättningar för ett mer effektivt arbetsmiljöarbete också på sikt.

Den vanligaste hänvisningen till lagstöd var kraven riktade mot systematiskt arbetsmiljöarbete. I de flesta fallen åtgärdade arbetsgivarna snabbt bristerna. Men en liten andel (56 av 4 068 ställda inspektionsmeddelanden) av dem uppfyllde inte kraven i tid, och vi förelade dem därför åtgärder med föreläggande med vite, vilket innebär att de som inte följer förelägganden kan tvingas betala en summa pengar.

Vi fattade 61 omedelbara förbud, och det vanligaste handlade om arbete med risk för fall till en lägre nivå där nivåskillnaden är två meter eller mer. Ett förbud är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller inte längre får lov att göra en viss handling.

Vi utfärdade 338 sanktionsavgifter, och de vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att trycksatta anordningar inte varit kontrollerade. En sanktionsavgift är en avgift som arbetsgivaren kan behöva betala om hen brutit mot en del av arbetsmiljöreglerna.

Handhållna maskiner

Arbetsmiljöverket har under 2018 och 2019 inspekterat 956 arbetsställen. Totalt har 1 608 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 82 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att mer än 8 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn och kontroll av handhållna maskiner.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit i

- undersökningar, rutiner, policyer, riskbedömningar och åtgärder av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- riskbedömningen vid valet av arbetsutrustning för ett specifikt arbete
- att i riskbedömningen ta hänsyn till vibrationsnivåer för respektive arbetsutrustning.

Se även bilaga 1.

Trycksatta anordningar

Arbetsmiljöverket har under 2018 och 2019 inspekterat 1 081 arbetsställen. Totalt har 1 699 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 84 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att mer än 8 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn och kontroll av trycksatta anordningar.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit i

- undersökningar, rutiner, policyer, riskbedömningar, åtgärder och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- rutiner för fortlöpande tillsyn av trycksatta anordningar
- att klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten.

Se även bilaga 2.

Säkra stopp

Arbetsmiljöverket har under 2018 och 2019 inspekterat 610 arbetsställen. Totalt har 1 044 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 87 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att nästan 9 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn om kontroll av säkra stopp.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit i

- undersökningar, riskbedömningar av arbetsutrustning samt att säkert kunna stoppa arbete i utrustningens riskområde
- undersökningar, rutiner, policyer, riskbedömningar, åtgärder och uppföljningar av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- att skylta med faropiktogram (standardiserade varningssymboler som informerar om hälsorisker som kan uppstå vid användning av kemikalier eller kemiska produkter).

Se även bilaga 3.

Mobila maskiner

Arbetsmiljöverket har under 2020 till 2022 inspekterat 996 arbetsställen. Totalt har 1 430 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 79 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att nästan 8 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn om kontroll av mobila maskiner.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit när det gäller

- manöveranordningar och styrdon
- skriftliga tillstånd för att få använda truck
- arbetsplatsen utformning

Se även bilaga 4.

Förebygg olyckor inom bygg och anläggning

Arbetsmiljöverket har under 2020 till 2022 inspekterat 754 arbetsställen. Totalt har 1 159 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 79 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att nästan 8 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn inom bygg och anläggning.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit i

- undersökningar, rutiner, policyer, riskbedömningar, åtgärder och uppföljningar av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- chefers kunskaper om hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling
- att anpassa arbetsmiljöplanen till de arbetsmetoder som verkligen används och till de verkliga förutsättningarna för arbetets utförande
- att det kan saknas personal som är utbildad i första hjälpen.

Se även bilaga 5.

Maskinsäkerhet

Arbetsmiljöverket har under 2020 till 2022 inspekterat 537 arbetsställen. Totalt har 802 inspektioner genomförts.

Av de inspekterade arbetsställena fick 82 procent krav på att förbättra sitt arbetsmiljöarbete. Det innebär att 8 av 10 inspekterade arbetsplatser brister i förebyggandet av risker i tillsyn om kontroll av maskinsäkerhet.

Det betyder att arbetsgivaren bland annat har brustit i

- undersökningar och riskbedömningar av arbetsutrustning
- undersökningar, policyer, riskbedömningar och åtgärder för det systematiska arbetsmiljöarbetet
- hur belysningen ska planeras, utföras och underhållas.

Se även bilaga 6.

6. Diskussion och slutsatser

Arbetsmiljöverket har under 2018–2022 genomfört omfattande inspektionsinsatser i utsatta branscher. Detta i syfte att bidra till regeringens arbetsmiljöstrategi om en nollvision mot arbetsolyckor i arbetslivet.

Åtgärden som krävs för att bidra till minskningen av arbetssjukdomar och arbetsplatsolyckor är att arbetsgivaren systematiskt måste identifiera, undersöka och bedöma riskerna som kan uppstå i verksamheten vid till exempel val och användning av arbetsutrustning. Sedan måste arbetsgivaren vidta de åtgärder som krävs för att förebygga risker och ohälsa i arbetet.

Arbetsmiljöverket ser positiva effekter av tillsynen, då de flesta arbetsgivare rättar till bristerna och uppfyller kraven som vi har ställt. Vi upplever att våra inspektioner varit meningsfulla för arbetsgivarna och att kunskaperna kring arbetsmiljöarbete och risker har ökat hos de vi har inspekterat.

Vi har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att lagar om arbetsmiljö och arbetstider följs, och arbetsgivarna är alltid skyldiga att se till att arbetet kan utföras utan risk för ohälsa eller olycksfall. Personalen ska inte bara veta vilka risker som kan finnas, utan arbetsgivaren måste arbeta med åtgärder i syfte att ta bort eller minska arbetsmiljörisker som finns i verksamheten.

Att systematiskt arbeta med att undersöka, riskbedöma, genomföra åtgärder och följa upp ska vara en naturlig del av verksamheten för alla arbetsgivare. Med detta arbetssätt ökar möjligheterna för arbetsgivare att skapa en god säkerhetskultur som stödjer att ingen ska bli sjuk eller dö av jobbet.

Välkommen att kontakta:

Projektagare: Anna Rydbeck

Telefon: 010 730 9077. E-post: anna.rydbeck.se

Enheten för region mitt
Peter Johansen

Bilaga 1

Resultat av inspektion – tillsynsaktivitet handhållna maskiner

Arbetsmiljöverket har 2018–2019 inspekterat 956 arbetsställen. Totalt har 1 608 inspektioner genomförts. Totalt upptäckte vi 3 450 brister och ställde 2 911 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions- meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Tillverkning	583	561	482	394	1	15	18	86	70
Byggverksamhet	367	349	290	184	8	4	4	83	53
Övrigt	47	46	40	33	1	1	4	87	72
Totalt	997	956	812	611	10	20	26	85	64

Tabell 1

- 1) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till föreläggande handlar om undersökning, riskbedömning och åtgärder. Merparten handlar om brister och risker vid användning av handhållna maskiner.
- 2) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till förbud handlar om fallrisker och arbetsutrustning.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att trycksatta anordningar inte var besiktigade eller att tillstånd för att köra truckar saknas.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

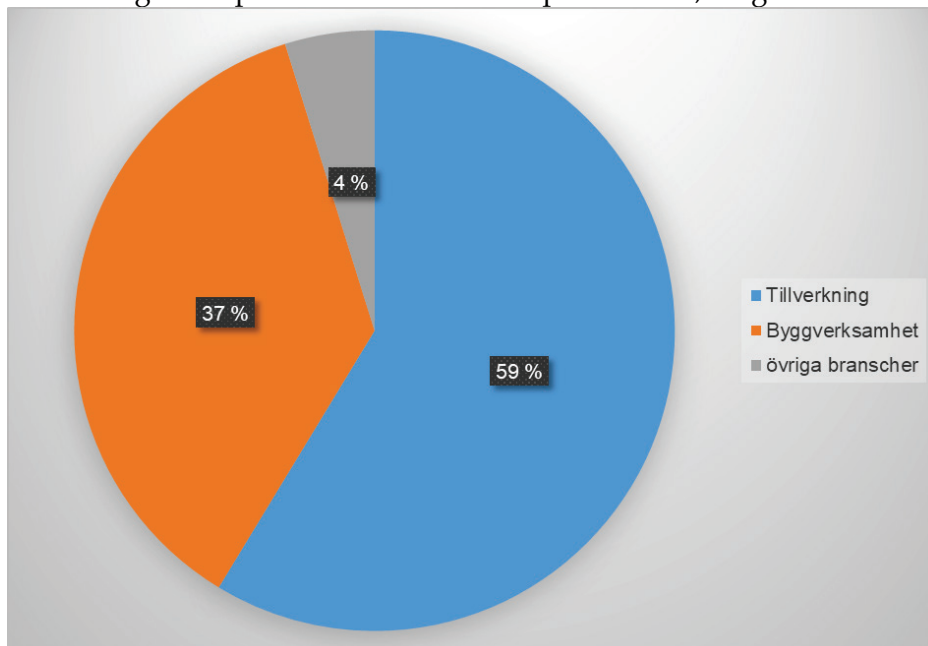

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på branscher.

Branschgrupp	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning	AFS 2005:15 om vibrationer	AFS 2005:16 om buller	AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisker
Tillverkning	1 993	1 618	1 510	1 501	718
Byggverksamhet	1 050	618	826	873	372
Övriga branscher	153	92	84	67	72

Tabell 2

Diagram 2 nedan visar de fem vanligaste hänvisningarna till lagstöd i brister uppdelat på procent.

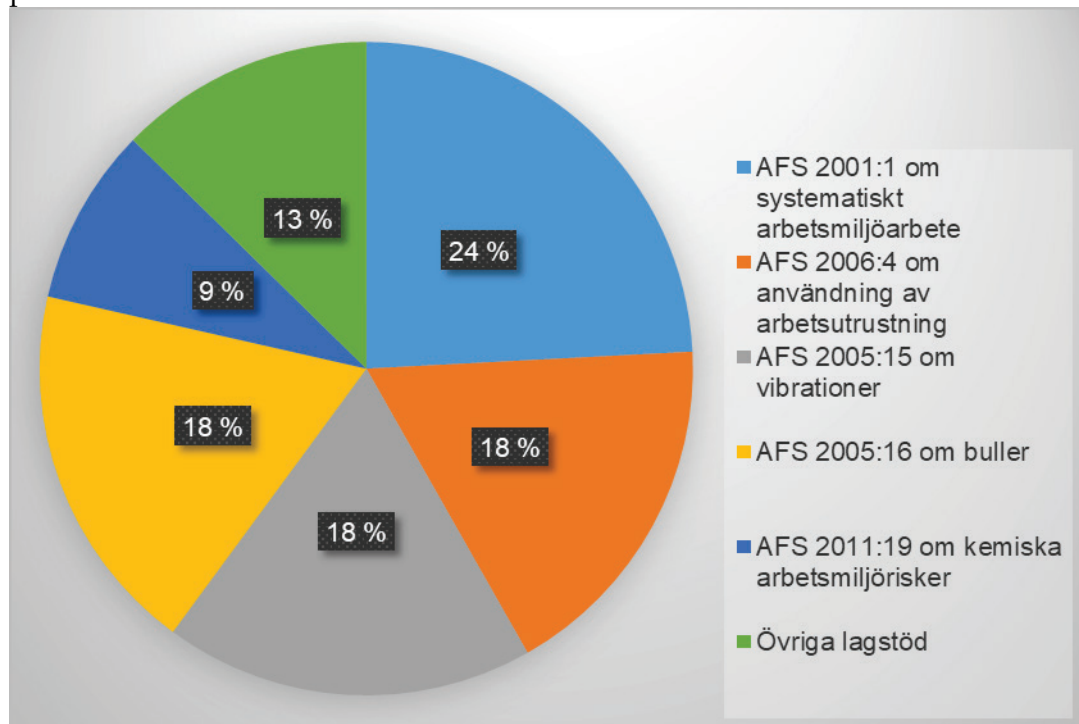

Diagram 2

- **AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister när det gäller undersökningar, rutiner, policy, riskbedömningar och åtgärder.
- **AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning**
Till exempel brister när det gäller undersökning och riskbedömning av arbetsutrustning.
- **AFS 2005:15 om vibrationer**
Till exempel brister när det gäller undersökning och bedömning av de risker som kan uppkomma till följd av exponering för vibrationer i arbetet. Riskbedömningarna ska innehålla uppskattning av den dagliga vibrationsexponeringen samt bland annat att vid värderingen av riskerna särskilt uppmärksamma insatsvärden och gränsvärden.
- **AFS 2005:16 om buller**
Till exempel brister när det gäller riskbedömning för buller i arbetet samt att undersöka bullerexponering.
- **AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljöbrister**
Till exempel brister i att undersöka och riskbedöma kemiska riskkällor samt dokumentation av riskbedömningens resultat.
- **Övriga lagstöd**

Exempel på brister när det gäller undersökning av arbetsförhållanden och riskbedömning av riskerna för kvartshaltigt damm (AFS 2015:2 om kvarts – stendamm i arbetsmiljön).

På laddningsplats får öppen eld eller andra tändkällor inte förekomma. Förbudsskylt ska finnas uppsatt på väl synlig plats och skötselinstruktion för batteri ska finnas på laddningsplatsen eller beständigt anbringad på fordonet eller maskinen (AFS 1988:4 om blybatterier).

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.

Bilaga 2

Resultat av inspektion – tillsynsaktivitet trycksatta anordningar

Arbetsmiljöverket har 2018–2019 inspekterat 1 081 arbetsställen. Totalt upptäckte vi 3 870 brister och ställde 3 743 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions-meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Tillverkning	677	652	569	366	1	5	105	87	56
Fastighetsverksamhet	144	136	104	58	1	3	14	76	43
Vård och omsorg; sociala tjänster	129	123	93	56	1	2	21	76	46
Hotell- och restaurangverksamhet	58	53	44	32			14	83	60
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	48	48	38	28			9	79	58
Övrigt	76	69	56	27		1	17	81	39
Totalt	1 132	1 081	904	567	3	11	180	84	52

Tabell 1

- 1) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till föreläggande handlar om brister i riskbedömningar vid användning av trycksatta anordningar.
- 2) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till förbud handlar om maskiner som saknar skydd och utebliven kontroll av trycksatta anordningar.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att trycksatta anordningar inte varit kontrollerade.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

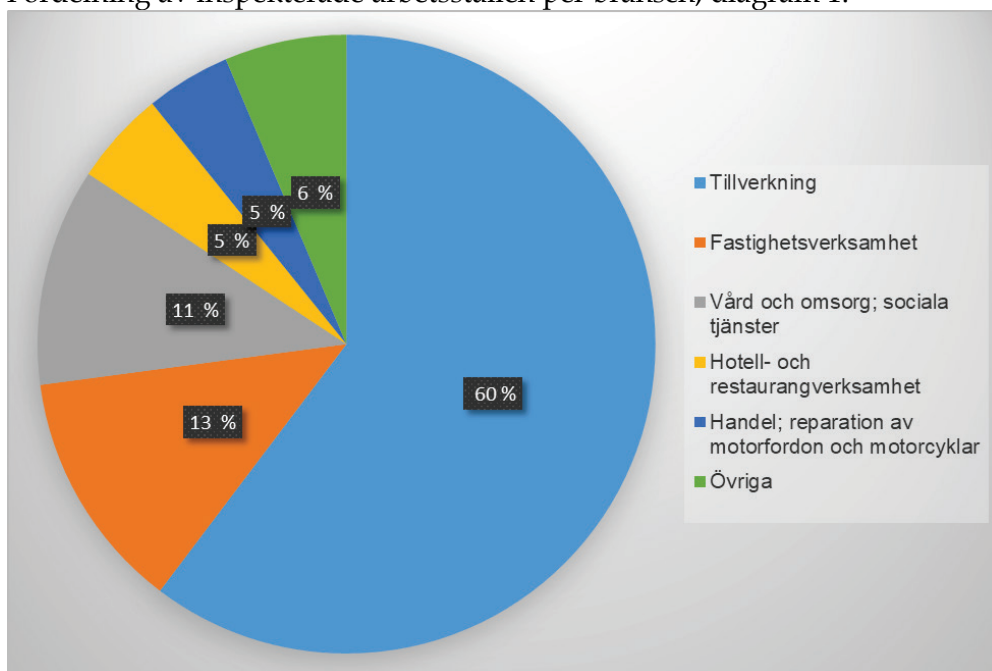

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på branscher.

Branschgrupp	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2017:3 om användning och kontroll av trycksatta anordningar	AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö	AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisiker	AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning
Tillverkning	2 278	1 826	424	275	250
Fastighetsverksamhet	381	328	38	53	8
Vård och omsorg; sociala tjänster	319	239	44	26	7
Hotell- och restaurangverksamhet	167	167	6	40	6
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	153	111	24	9	11
Övriga branscher	174	141	30	18	15

Tabell 2

Diagram 2 återspeglar de fem vanligaste hänvisningarna till lagstöd i brister uppdelat på procent.

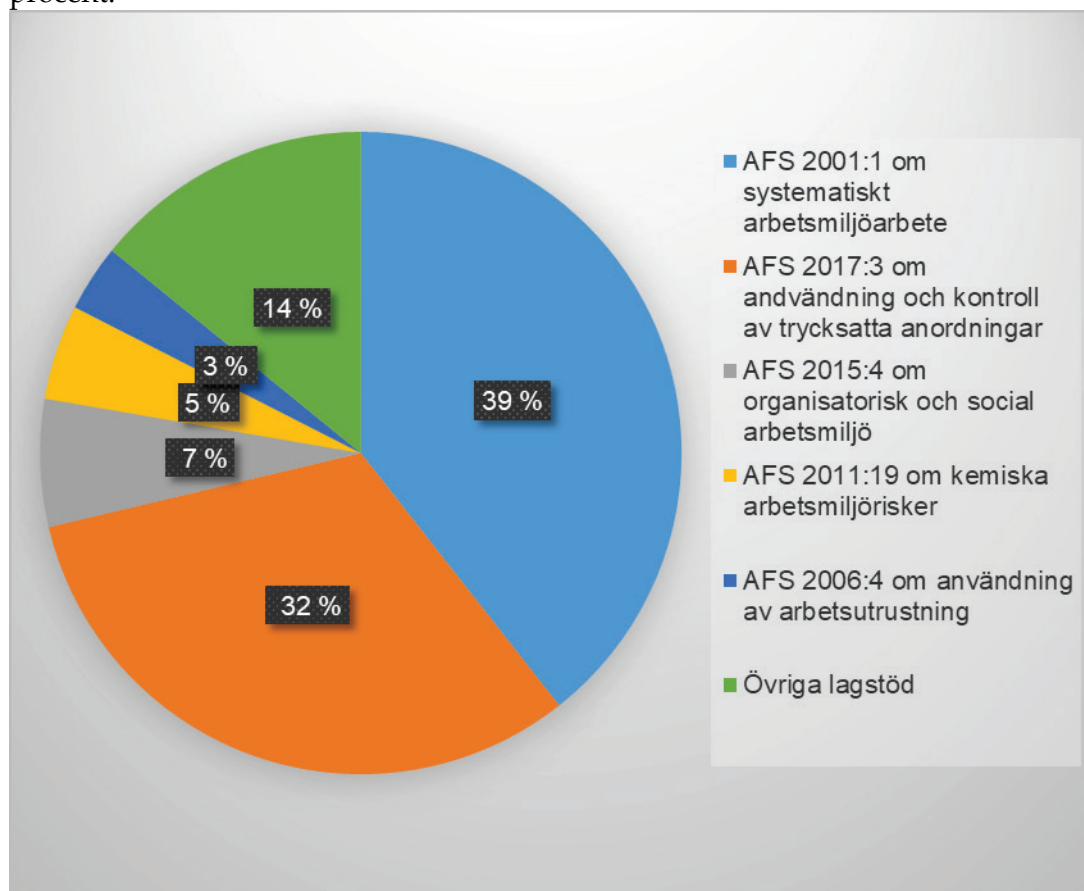

Diagram 2

- **AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister när det gäller rutiner, policyer, riskbedömningar, åtgärder och uppföljning.
- **AFS 2017:3 om användning och kontroll av trycksatta anordningar**
Till exempel brister när det gäller behov av rutiner för fortlöpande tillsyn, fortlöpande tillsyn av trycksatta anordningar i klass A eller B, och brister när det gäller att arbetsgivaren vid sin bedömning av riskerna med användning av trycksatta anordningar ska ta hänsyn till
 1. erfarenheter från användningen av anordningen
 2. uppgifter om anordningens återstående livslängd
 3. utförda reparationer och ändringar
 4. inträffade olyckor och tillbud
 5. eventuella avvikelserapporter och resultat från kontroll av de trycksatta anordningarna.

- **AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö**
Till exempel brister när det gäller att arbetsgivaren ska klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten, och att arbetsgivaren ska vidta åtgärder för att motverka förhållanden i arbetsmiljön som kan ge upphov till kränkande särbehandling. Även brister när det gäller att arbetsgivaren ska se till att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas arbetstagarna inte ger upphov till ohälsa.
- **AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisker**
Till exempel brister när det gäller att de kemiska riskkällor som kan förväntas förekomma i verksamheten ska identifieras och förtecknas, att det ska finnas säkerhetsdatablad för kemiska produkter samt att synliga rörledningar som innehåller en farlig kemisk produkt ska vara märkta med produktens faropiktogram enligt förordning.
- **AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning**
Till exempel brister när det gäller att arbetsutrustning ska ha betryggande hållfasthet och stabilitet, och att arbetsutrustning ska vara beskaffad så att arbetet kan utföras i lämpliga arbetsställningar och med lämpliga arbetsrörelser.
- **Övriga lagstöd**
Till exempel brister när det gäller att arbetsgivaren ska undersöka om arbetstagarna utför arbete som kan vara hälsofarligt eller onödigt tröttande på grund av arbetsställningar, arbetsrörelser, manuell hantering eller repetitivt eller handintensivt arbete. Synförhållanden ska också undersökas för att ta reda på om de påverkar arbetsställningarna och arbetsrörelserna. Exempel på andra brister är att arbetsgivaren så långt som det är praktiskt möjligt ska ordna och utforma arbetsuppgifter och arbetsplatser så att arbetstagarna kan använda arbetsställningar och arbetsrörelser som är gynnsamma för kroppen. Man ska undvika långvarigt och ofta återkommande arbete med böjd eller vriden bål, liksom arbete med händerna över axelhöjd eller under knähöjd. Detsamma gäller arbete som innebär kraftutövning i ogynnsamma arbetsställningar (AFS 2012:2 om belastningsergonomi).

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.

Bilaga 3

Resultat av inspektion – säkra stopp

Arbetsmiljöverket har 2018–2019 inspekterat 610 arbetsställen. Totalt har 1 044 inspektioner genomförts. Alla arbetsgivare har fått krav utifrån konstaterade brister. Totalt upptäckte vi 2 302 brister och ställde 2 111 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions-meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Livsmedelsframställning	116	112	93	81	1	3	9	83	72
Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler	107	104	91	73	.	.	1	88	70
Tillverkning av gummi- och plastvaror	102	95	85	59	.	1	6	89	62
Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar	88	86	80	67	.	1	10	93	78
Tillverkning av möbler	32	31	30	28	.	.	1	97	90
Pappers- och pappersvarutillverkning	32	32	29	24	.	3	.	91	75
Textilvarutillverkning	29	27	22	19	.	.	.	81	70
Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	21	19	15	10	1	.	.	79	53
Övriga i tillverkning	70	68	60	38	1	2	5	88	56
Övriga branscher	34	36	26	14	.	.	2	72	39
Totalt	631	610	531	413	3	10	34	87	68

Tabell 1

- 1) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till föreläggande handlar om att det saknas rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete, undersökning, åtgärder samt skriftliga rutiner.
- 2) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till förbud handlar om avsaknad av avskärmningsskydd eller skyddsanordning mot rörliga maskindelar.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att man låtit en trycksatt anordning vara trycksatt utan att den genomgått föreskriven besiktning samt att man låtit en trycksatt anordning vara trycksatt trots avsaknad av dokumenterade rutiner för fortlöpande tillsyn.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

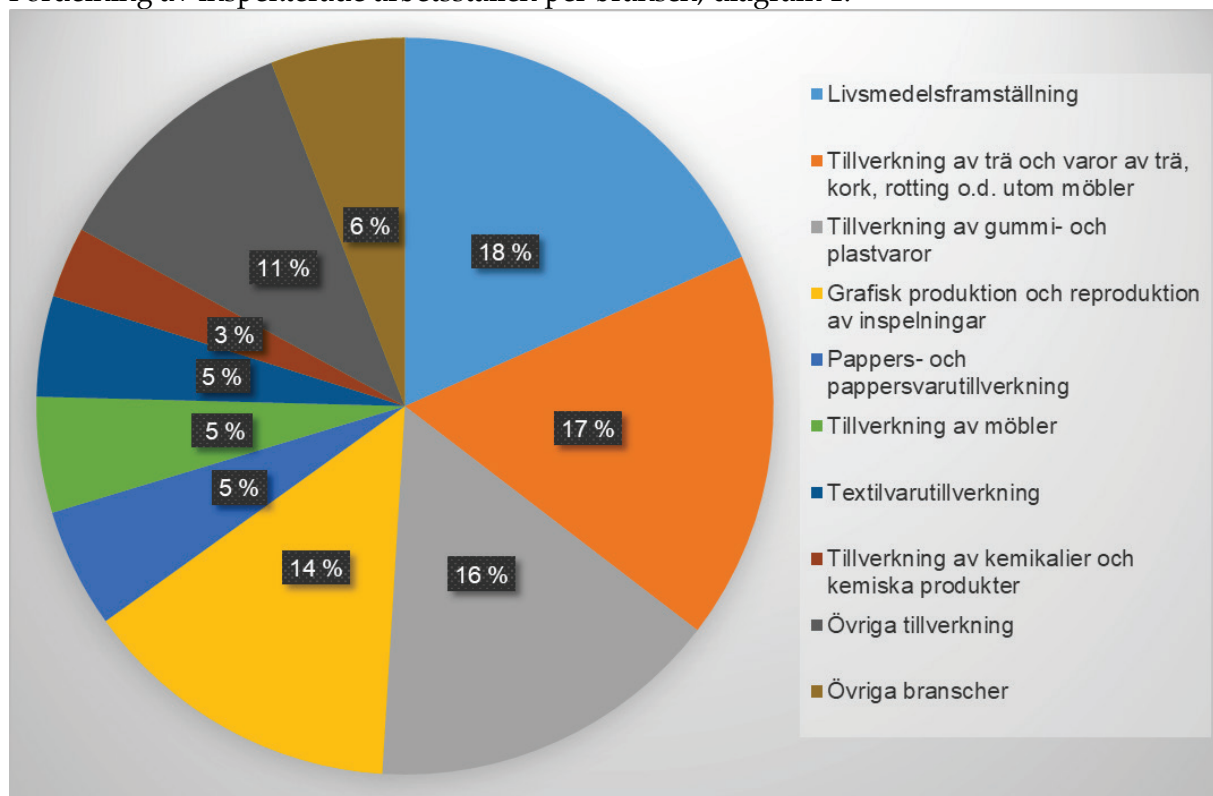

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på branscher.

Branschgrupp	AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisiker	AFS 2017:3 om användning och kontroll av trycksatta anordningar	AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö
Livsmedelsframställning	363	352	101	41	59
Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler	478	283	67	22	25
Tillverkning av gummi- och plastvaror	379	277	72	23	25
Grafisk produktion och reproduktion av inspelning	305	242	88	32	30
Tillverkning av möbler	153	80	28	20	6
Pappers- och pappersvarutillverkning	156	108	29	23	8
Textilvarutillverkning	70	96	15	7	31
Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	61	48	16	5	5
Övriga i tillverkning	200	132	60	27	.
Övriga branscher	76	63	10	6	3

Tabell 2

Diagram 2 nedan visar de fem vanligaste hänvisningarna till lagstöd i brister uppdelat på procent.

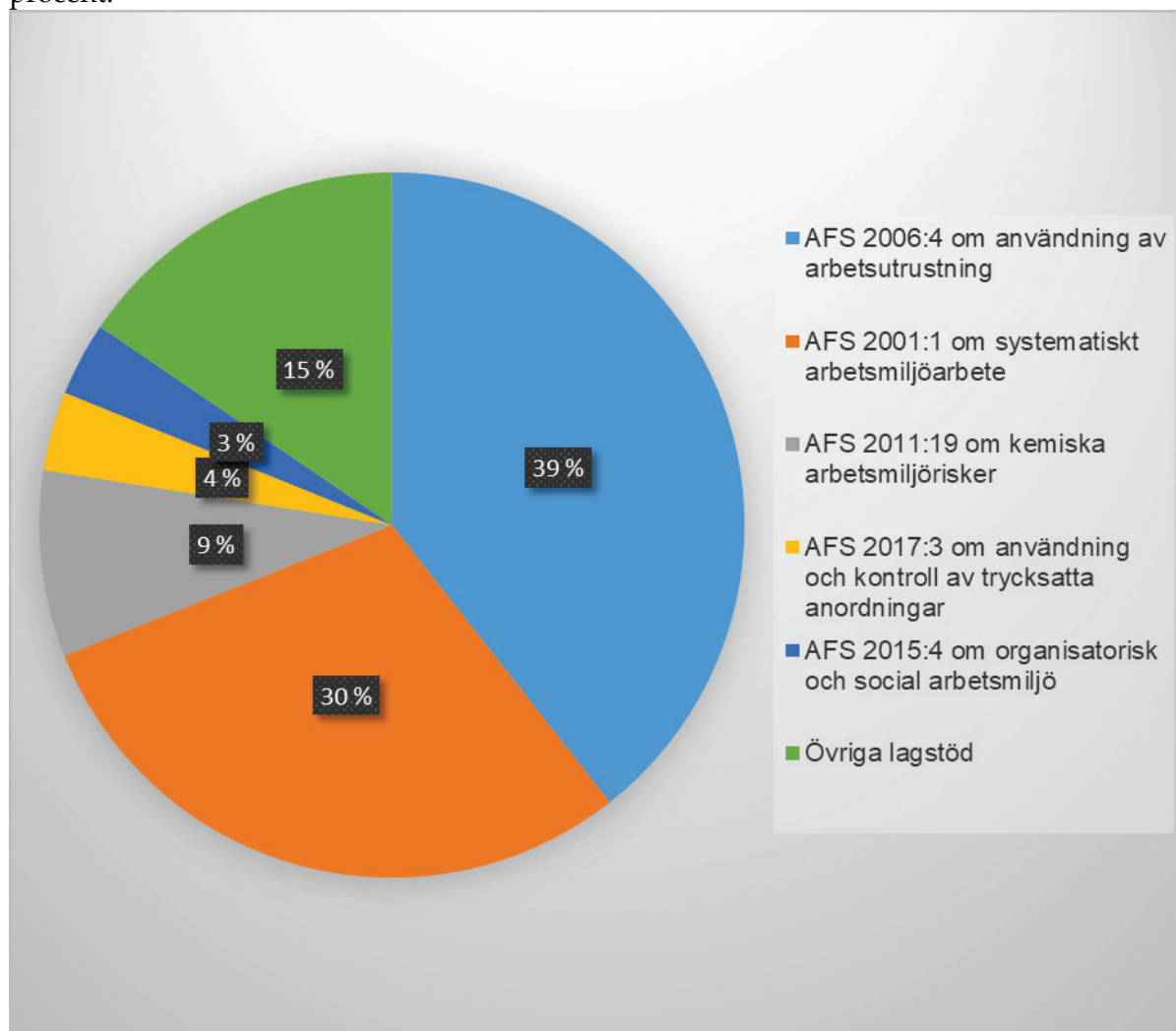

Diagram 2

- **AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning**
Till exempel brister gällande undersökning och riskbedömning av arbetsutrustning samt brister i att säkert kunna stoppa eller på annat sätt säkra när driftstörningar avhjälps eller vid annat tillfälligt arbete i utrustningens riskområde.
- **AFS 2021:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister gällande riskbedömning, åtgärder och uppföljning samt rutiner, policyer och skriftliga handlingsplaner för att åtgärda bristerna.
- **AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisker**
När det till exempel finns brister i att skylta med faropiktogram.
- **AFS 2017:3 om användning och kontroll av trycksatta anordningar**
Till exempel brister i att dokumentera risker för fortlöpande tillsyn av anordning.
- **AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö**
Till exempel att brister i resurserna ska anpassas till kraven i arbetet, vilket resultat i arbetet som ska uppnås samt vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras.

- **Övriga lagstöd**

Till exempel brister i att avskilja en laddningsplats för ex. truck från den övriga delen av lokalen eller vid enstaka fordon med varselmarkering, samt att andra tändkällor förekommer vid exempelvis svetsning och lödning (AFS1988: 4 om blybatterier). Exempel på andra brister är mot fall och ras samt processventilation (AFS 2009:2 om arbetsplatsens utformning).

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.

Bilaga 4

Resultat av inspektion – tillsynsaktivitet mobila maskiner

Arbetsmiljöverket har 2020–2022 inspekterat 996 arbetsställen. Totalt har 1 430 inspektioner genomförts. Totalt upptäckte vi 2 732 brister och ställde 2 760 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions-meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Tillverkning	72	63	48	15	1	1	6	76	24
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	829	740	596	248	2	4	30	81	34
Transport och magasinering	161	150	119	53	.	.	7	79	35
Övriga	49	43	20	3	1	.	3	47	7
Totalt	1 111	996	783	319	4	5	46	79	32

Tabell 1

- 1) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till föreläggande handlar om avsaknad av rutiner, undersökningar, riskbedömningar och åtgärder.
- 2) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till förbud handlar om maskiner som saknar skydd och utebliven besiktning.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att tillstånd för att köra truck saknades och maskindrivna lastbryggor inte var besiktigade.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

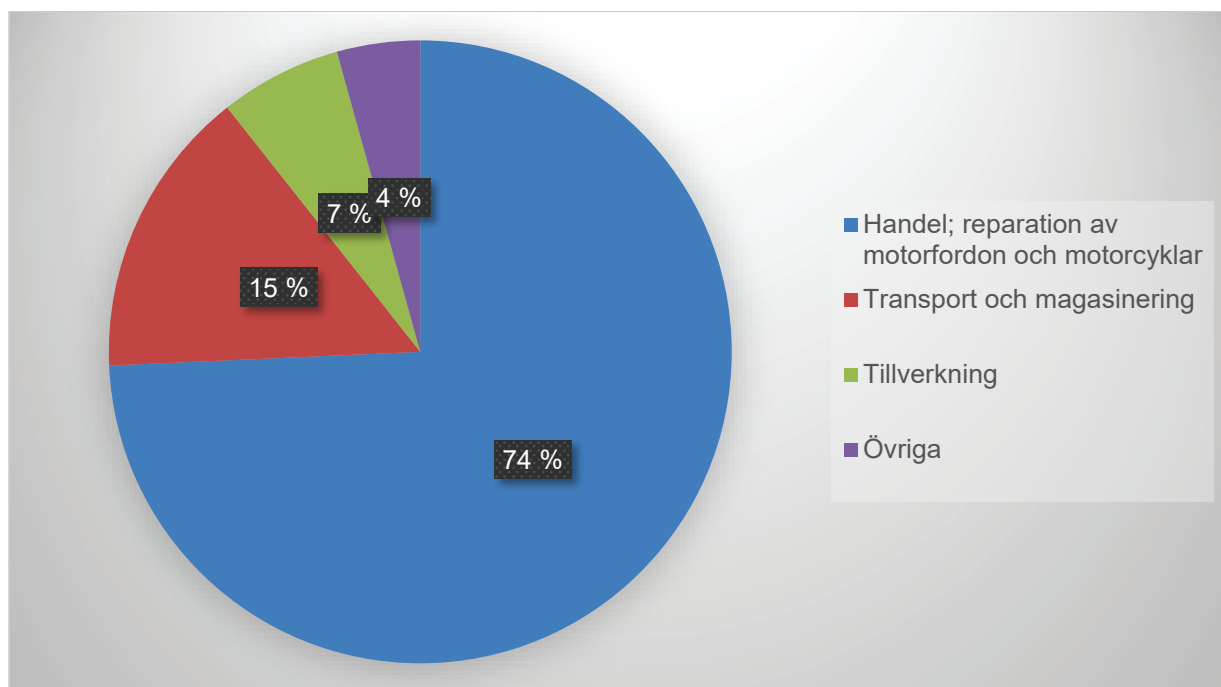

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på bransch.

Branschgrupp	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning	AFS 2006:5 om användning av truckar	AFS 2020:16 om arbetsplatsens utformning	AFS 1999:7 om första hjälpen och krisstöd
Tillverkning	97	74	71	24	33
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	1 861	1 083	768	325	307
Transport och magasinering	341	209	173	85	40
Övriga branscher	39	20	13	6	2

Tabell 2

Diagram 2 nedan visar de fem vanligaste hänvisningarna till lagstöd i brister uppdelat på procent.

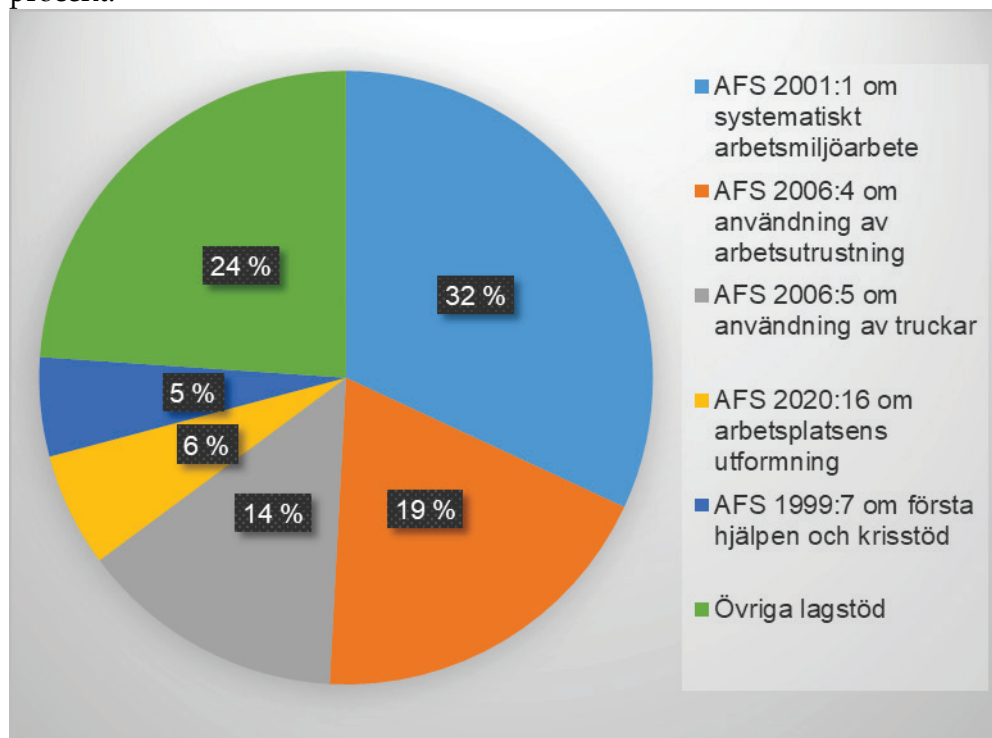

Diagram 2

- **AFS 2021:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister gällande riskbedömning, åtgärder och uppföljningar samt rutiner, policyer och skriftliga handlingsplaner.
- **AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning**
Till exempel brister gällande manöveranordningar och styrdon samt belastningsergonomi, och brister gällande undersökningar och riskbedömningar. Det finns även brister i informationen till arbetstagare om de risker för ohälsa och olycksfall de utsätts för när de använder arbetsutrustningen.
- **AFS 2006:5 om användningar av truckar**
Till exempel brister gällande undersökningar, riskbedömningar, underhåll och kontroller, samt skriftliga tillstånd för att få använda truck.
- **AFS 2020: 16 om arbetsplatsens utformning**
Till exempel brister gällande att varumottag utomhus som används mer än tillfälligt, normalt ska ha tak som skyddar mot nederbörd och snöras. Det finns även brister i att det ska finnas tillgång till dricksvatten i nära anslutning till den plats där arbete utförs, och till matutrymmen.
- **AFS 1999:7 om första hjälpen och krisstöd**
Till exempel brister i beredskap och de rutiner för första hjälpen och krisstöd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker. Det finns även brister i att tillräckligt många personer som kan ge första hjälpen ska finnas

tillgängliga på arbetsstället, samt att det ska finnas tillräcklig kunskap hos chefer och arbetsledande personal om krisstöd för att kunna planera och ordna detta på lämpligt sätt.

- **Övriga lagstöd**

I AFS 2015:4 om organisatoriskt och social arbetsmiljö återfinns brister inom vilka arbetsuppgifter som ska utföras, resultat som ska uppnås och vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras när tiden inte räcker till. Där beskrivs också brister när det gäller arbetstidens förlängning och att det är arbetsgivarens ansvar att klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten.

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.

Bilaga 5

Resultat av inspektion – Förebygg olyckor inom bygg och anläggning

Arbetsmiljöverket har 2020–2022 inspekterat 754 arbetsställen. Totalt har 1 159 inspektioner genomförts. Totalt upptäckte vi 1 827 brister och ställde 1 819 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions-meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Anläggningsarbeten	37	34	21	7	.	.	1	62	21
Byggande av hus	255	207	171	87	15	1	16	83	42
Specialicerad bygg- och anläggningsarbeten	570	474	380	147	14	6	18	80	31
Övriga branscher	46	39	27	10	9	1	9	69	26
Totalt	908	754	599	251	38	8	44	79	33

Tabell 1

- 1) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till föreläggande handlar om avsaknad av rutiner, undersökningar, riskbedömningar och åtgärder.
- 2) De vanligaste bristerna och kraven som har gått vidare till omedelbara förbud handlar om arbete med risk för fall till en lägre nivå där nivåskillnaden är 2 meter eller mer.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om fallrisker och att arbetsmiljöplan saknas eller är bristfällig, eller att den inte finns tillgänglig på arbetsplatsen.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

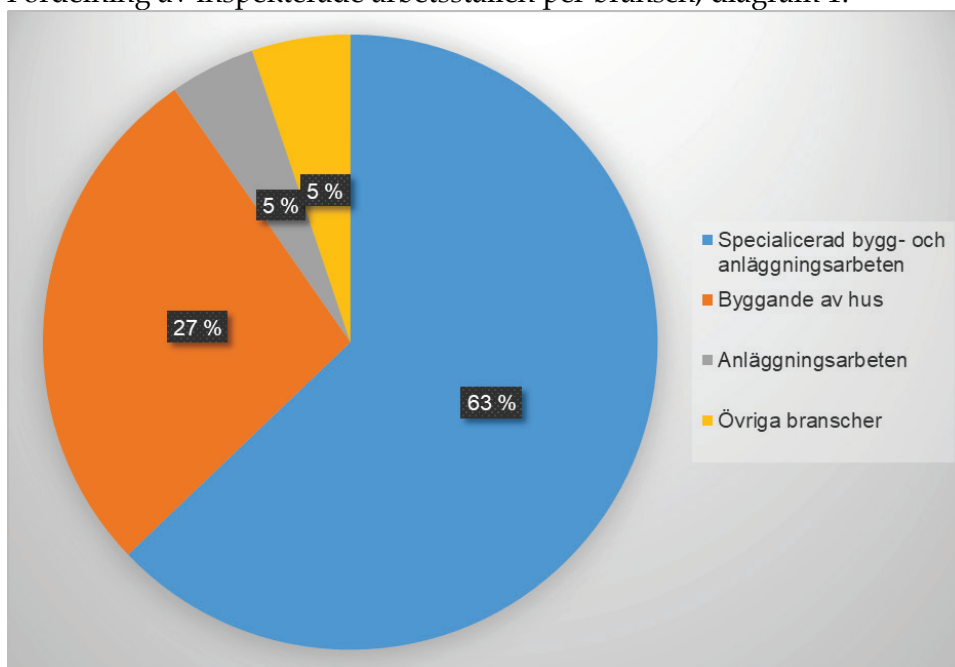

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på branscher.

Branschgrupp	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö	AFS 1999:3 om bygg och anläggningarbete	AFS 2015:2 om kvarts - stendamm i arbetsmiljön	AFS 1999:7 om första hjälpen och krisstöd
Anläggningsarbete	94	12	7	6	13
Byggande av hus	682	101	101	66	57
Specialicerad bygg- och anläggningsarbeten	1 769	239	127	154	135
Övriga branscher	35	7	39	18	.

Tabell 2

Diagram 2 nedan visar de fem vanligaste hänvisningar till lagstöd i brister uppdelat på procent.

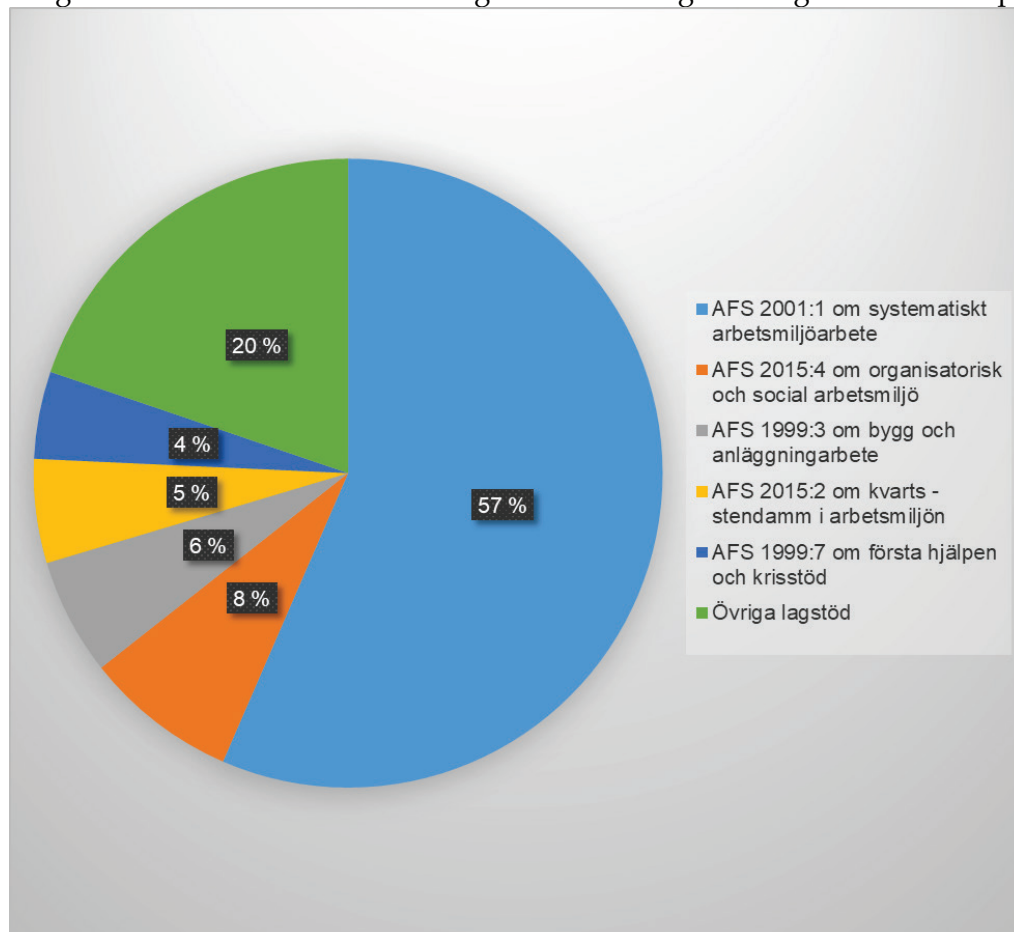

Diagram 2

- **AFS 2021:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister gällande riskbedömningar, åtgärder och uppföljningar, kunskaper samt rutiner, policyer och skriftliga handlingsplaner
- **AFS 2015:4 om organisatorisk och social arbetsmiljö**
Till exempel brister gällande chefers kunskaper hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Det finns också brister i bland annat arbetsgivarnas rutiner för hur kränkande särbehandling ska hanteras.
- **AFS 1999:3 om bygg och anläggningsarbete**
Till exempel brister gällande att byggarbetsmiljösamordnaren ska anpassa arbetsmiljöplanen till de arbetsmetoder som verkligen används och till de verkliga förutsättningarna för arbetets utförande, samt att det kan saknas personal som är utbildad i första hjälpen.
- **AFS 2015:2 om kvarts - stendamm i arbetsmiljön**
Till exempel brister gällande att arbetsgivaren ska undersöka arbetsförhållanden och bedöma riskerna för exponering för kvartshaltigt damm på arbetsstället innan ett arbete som innebär hantering av kvartshaltigt material påbörjas.
- **AFS 1999:7 om första hjälpen och krisstöd**

Till exempel brister i beredskap, rutiner och kunskaper i första hjälpen samt krisstöd. Det finns även brister gällande utrustningen för första hjälpen.

- **Övriga lagstöd**

Utöver ovan brister kan det konstateras att det till exempel saknas handlingar för bland annat uppförande, användning och nedmontering av ställningar (AFS: 2013:4 om ställningar) samt undersökningar och bedömning av risker som kan uppkomma till följd av exponering av vibrationer i arbetet (AFS:15 om vibrationer).

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.

Bilaga 6

Resultat av inspektion – maskinsäkerhet

Arbetsmiljöverket har 2020–2022 inspekterat 537 arbetsställen. Totalt har 802 inspektioner genomförts. Totalt 1 389 brister och 1 420 krav, vilket beror på att man kan ställa flera krav till en brist. Totalt upptäckte vi 1 389 brister och ställde 1 420 krav (ett krav kan åtgärda flera brister).

Inspekterade branscher	Antal inspektioner	Antal inspekterade arbetsställen	Antal inspektions-meddelanden med krav	Antal uppföljningar	Antal förbud	Antal förelägganden	Antal sanktionsavgifter	Andel med krav	Andel uppföljningar
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	206	183	157	82	1	1	1	86	45
Tillverkning av gummi och plastvaror	103	84	69	29	1		1	82	35
Tillverkning av trä och varor av trä, ej möbler	102	89	75	24	1		1	84	27
Livsmedelsframställning	77	68	55	20		1	2	81	29
Tillverkning av övriga maskiner	41	39	28	16			2	72	41
Tillverkning av motorfordon, släpvagnar och påhängsvagnar	34	29	23	10				79	34
Övrig tillverkning	26	26	21	6			1	81	23
Övriga branscher	18	19	11	8				58	42
Totalt	607	537	439	195	3	2	8	82	36

Tabell 1

- 1) Bristerna och kraven handlar om för hög exponering av inhalerbart mjöldamm i inandningsluften, avsaknad av effektiv processventilation vid svetsning samt avsaknad av rutiner, undersökningar, riskbedömningar och åtgärder.
- 2) Bristerna och kraven som har gått vidare till omedelbara förbud handlar om att förhindra tillträde eller ingrepp till riskområden vid maskiner.
- 3) De vanligaste bristerna som har gått vidare till sanktion handlar om att trycksatta anordningar inte var kontrollerade.

Uppföljningsinspektioner har genomförts utifrån inspektörens individuella bedömning för att säkerställa och kontrollera efterlevnad eller vidtagna åtgärder efter ställda krav.

Fördelning av inspekterade arbetsställen per bransch, diagram 1.

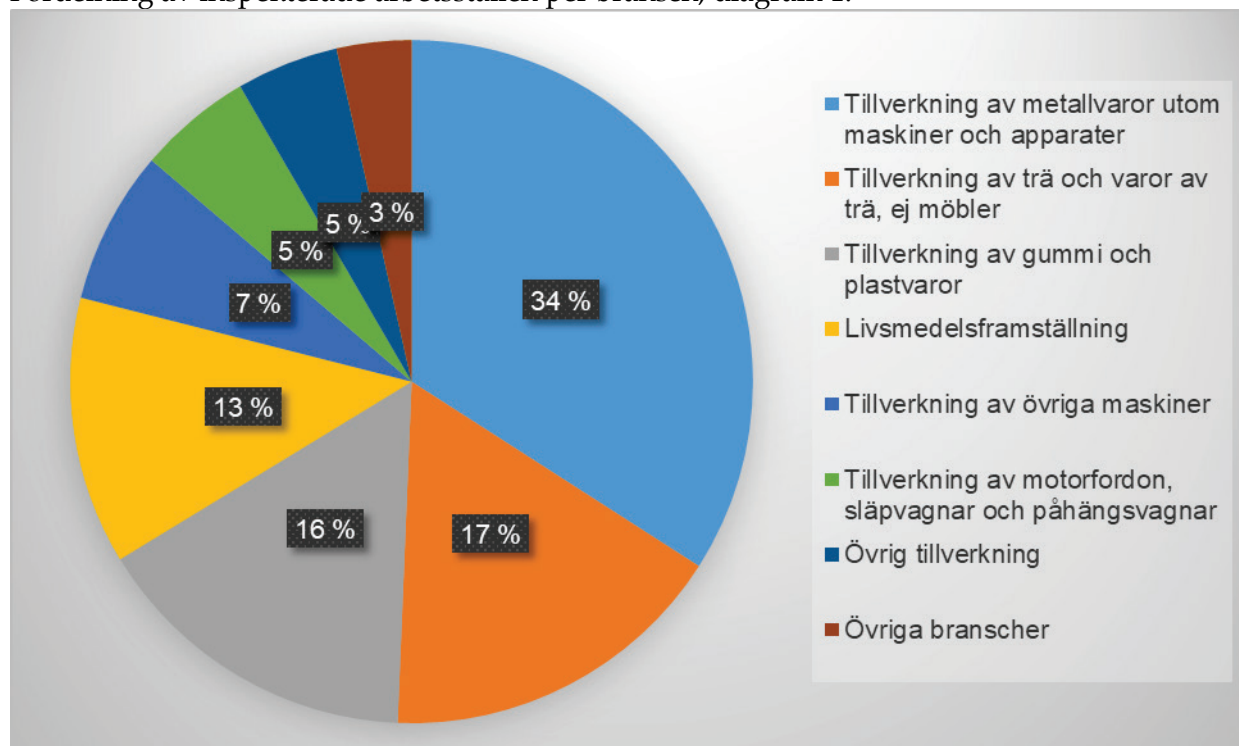

Diagram 1

I tabell 2 nedan framgår de fem vanligaste lagstöden med hänvisning till brister uppdelat på branscher.

Branschgrupp	AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning	AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2009:2 om arbetsplatsens utformning	AFS 2020:1 om arbetsplatsens utformning	AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljörisiker
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	441	382	56	73	46
Tillverkning av trä och varor av trä, ej möbler	272	222	83	41	23
Tillverkning av gummi och plastvaror	167	168	23	39	11
Livsmedelsframställning	109	202	24	6	14
Tillverkning av övriga maskiner	71	75	28	3	14
Tillverkning av motorfordon, släpvagnar och påhängsvagnar	60	31	14	3	11
Övrig tillverkning	99	54	13	.	11
Övriga branscher	15	35	.	.	1

Tabell 2

Diagram 2 nedan visar de fem vanligaste hänvisningarna till lagstöd i brister uppdelat på procent.

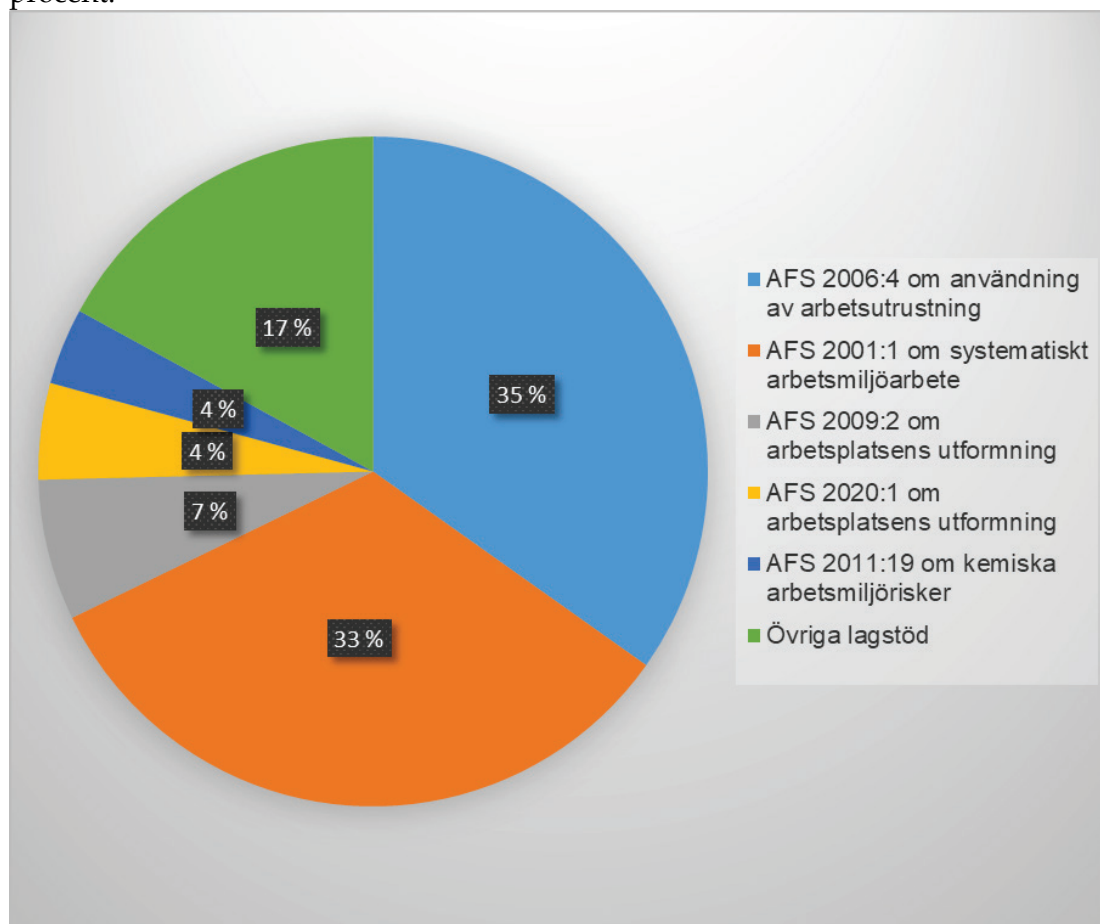

Diagram 2

- **AFS 2006:4 om användning av arbetsutrustning**
Till exempel brister gällande undersökning och riskbedömning av arbetsutrustning samt bister gällande att vidta alla nödvändiga åtgärder med utgångspunkt i att förebygga ohälsa eller olycksfall.
- **AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete**
Till exempel brister gällande att undersöka och riskbedöma, en avsaknad av arbetsmiljöpolicy samt att arbetsgivaren ska se till att arbetstagarna har kunskaper om arbetet och riskerna.
- **AFS 2009:2 om arbetsplatsens utformning**
Till exempel brister när det gäller hur belysningen ska planeras, utföras och underhållas.
- **AFS 2020:1 om arbetsplatsens utformning**
Till exempel brister i arbetsplatsens underhåll och rengöring, och att belysningen ska vara av god kvalitet.
- **AFS 2011:19 om kemiska arbetsmiljöriser**
Till exempel brister när det gäller märkning av behållare och rörledningar som innehåller kemiska riskkällor samt att synliga rörledningar som innehåller en farlig kemisk produkt ska vara märkta med faropiktogram.

- **Övriga lagstöd**

Till exempel brister i den fortlöpande tillsynen av trycksatta anordningar i klass A eller B (AFS 2017:3 om användning och kontroll av trycksatta anordningar) och med utgångspunkt i att man vid en riskbedömning av användning av truckar vidtar åtgärder för att förebygga ohälsa eller olycksfall (AFS 20006:5 användning av truckar).

Uppgifterna i tabeller och diagram är framtagna i maj 2022.